

Liepą į Druskininkus sugužėsiantys pasaulio lietuviai: „Švęskime laisvę, nes rytoj ir vėl gali tekti kovoti“

Liepos 14-17 dienomis Druskininkuose vyks XI Pasaulio lietuvių sporto žaidynės (PLSŽ). Renginio iniciatoriai įsitikinę, kad, Ukrainoje vykstančio karo kontekste, švęsti laisvę bei lietuviybę yra kaip niekad svarbu.

Vidurvasarį vyksiančios žaidynės pirmą kartą surengtos 1938 metais Kaune, bet vėliau nevyko 40 metų. Šiaurės Amerikos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos (ŠALFASS) iniciatyva, 1978 metais žaidynės buvo atgaivintos Toronte, vėliau vyko Čikagoje, Adelaidėje, o nuo 1991 metų rengiamos Lietuvoje.

ŠALFASS prezidentas ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Sporto reikalų komisijos pirmininkas Laurynas Misevičius teigia, kad lietuviai niekada nesitaikstė su okupantais, todėl sportas, kaip ir muzika ar šokiai, tapo savotišku protesto įrankiu bei įkvėpė kitų okupuotų valstybių, tarp jų ir Ukrainos, Laisvės Olimpiadas.

Misevičius įsitikinęs, jog, dabartiniame geopolitiniame kontekste, švęsti Lietuvos laisvę bei tautiškumą yra kaip niekada svarbu, todėl kviečia visus liepos 14-17 dienomis apsilankyti Druskininkuose, kur, po penkerių metų pertraukos, susirinks tūkstančiai lietuvių iš viso pasaulio ir varžysis 27 sporto šakose.

Iš kairės: Kanados LB pirmininkas Kazimieras Deksnys, JAV LB naujienlaiškio redaktorė Loreta Timukienė, JAV LB vykdomoji vicepirmininkė Daina Miežlaiškis, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Giedrė Knieža, PLB konfliktų komisijos narė Ingrida Misevičienė, PLB Plėtros ir tvarumo komisijos pirmininkė Sigita Šimkuvienė-Rosen ir ŠALFASS vadovas, PLB Sporto komisijos pirmininkas Laurynas Misevičius. ŠALFASS 70-čio šventė Lemonte. ŠALFASS nuotr.

Pokalbis su Laurynu Misevičiumi:

Pirmoji „Lietuvos tautinė olimpiada“ buvo surengta 1938 metais, bet vėliau 40 metų nevyko. Kas pastūmėjo atgaivinti šį renginį 1978 metais?

Lietuviai nuo pokario laikų nesitaikstė su TSRS okupacija. Jau 1947 metais, Vyriausiasis Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas rūpinosi sportui neabejingu mūsų tautiečių veikla pabėgėlių stovyklose – jame užsiregistravo 24 sporto klubai su 383 nariais, o nuo 1965 metų organizacija pervadinta į ŠALFASS būrė JAV ir Kanados lietuvius sportinei veiklai, sėkmingai rengė kasmetines žaidynes.

Prabėgus 40 metų buvo puikus momentas priminti visam pasauliui apie jau 35 metus pavergtą lietuvių tautą. Taigi, 1978 metais įvykusios pirmosios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės davė didelį postūmį vėlesnėms Laisvės Olimpiadoms, kurias latviai, estai, lietuviai ir ukrainiečiai šiame mieste surengė protestuodami prieš SSSR ir Tarptautinį Olimpinių Komitetą (TOK), kuris nepripažino šių tautų atskiramis šalimis.

Koks yra ŠALFASS vaidmuo žaidynių organizavime?

ŠALFASS pamažu tapo pagrindine išėivijos lietuvių sporto mėgėjų organizacija, todėl 1976 metais pasiūlė surengti pasaulines lietuviškas sporto žaidynes bei pažymėti dvi sukaktis - 60 metų Lietuvos Nepriklausomybės ir 40 metų nuo Tautinės Olimpiados Kaune. Pirmosiose žaidynėse dalyvavo 1100 sportininkų. Dabar sunku patikėti, tačiau pasibaigus tuometinei sporto šventei iš Kanados valdžios ir rėmėjų surinktų lėšų pavyko įsteigti Kanados Lietuvių Sporto Fondą, iš kurio gaunamos palūkanos iki šiol padeda išlaikyti ŠALFASS organizaciją.

Boulingo varžybų dalyviai kartu su ŠALFASS vadovu Laurynu R. Misevičiumi. ŠALFASS nuotr.

Atgavintos žaidynės iš pradžių vyko užsienyje, tačiau nuo 1991 metų rengiamos Lietuvoje. Kodėl?

Užsienyje surengus pirmąsias trejas žaidynes visų žvilgsnis kryo į laisvėjančią Lietuvą. Jei anksčiau dar būta visokių nuomonių, kur reikėtų tokias žaidynes rengti, tai nuo 1990 metų, manau, visiems tapo aišku - tik sugrįžę į Lietuvą galime pasisemti tiek patriotizmo, lietuviškumo ir tautinio paveldo, kad galėtume toliau nešti tą lietuviybės liepsną ištisus keturis metus iševijoje, ruošti sekančioms PLSŽ savo etninėje gimtinėje, kaip Olimpiadoms rengiasi geriausi visų šalių sportininkai.

Ar galėtumėte išskirti žymiausius visų laikų PLSŽ sportininkus?

Nuo 1978 metų jų buvo nemažai, pradedant stalo tenisininku Algimantu Saunoriu, Klyvlendo „Žaibo“ moterų tinklinio komandos nare Rita Čyvaite-Klioriene, išrinkta šio miesto universiteto geriausia metų sportininke, ir baigiant dabartiniu Čikagos „Bulls“ generaliniu vadybininku Artūru Karnišovu.

Kokių užsienio šalių lietuvių iševijų žaidynėse dažniausiai sulaukiama daugiausiai?

JAV ir Kanados, tačiau šiomet turbūt pirmą sykį istorijoje mus pralenks Jungtinės Karalystės lietuviai. Iš Amerikos ir Jungtinės Karalystės laukiame virš tūkstančio sportininkų, dar bent 100 ar daugiau atstovų turės kaimynai latviai, nemaža ir Airijos lietuvių delegacija.

ŠALFASS žaidynių nugalėtojai - Čikagos „Lituanicos“ jaunieji krepšininkai.
ŠALFASS nuotr.

Kodėl Lietuvos išeiviams svarbus toks renginys?

Sportas ir tautiniai šokiai yra populiariausi tautinės pakraipos užsiėmimai iėivijos lietuvių tarpe. Pasaulio lietuvių sporto žaidynės jau seniai išaugo į didelio masto sporto renginį, kuris skatina įvairiuose kraštuose gyvenančius mūsų tautiečius sugrįžti į Lietuvą, pabendrauti tarpusavyje ir vietiniais, taip užsimezga naujos draugystės visam likusiam gyvenimui. Po kiekvienų žaidynių girdime jaudinančias istorijas, kad sporto varžybų metu, atidarymo ceremonijoje susipažinęs jaunimas visam laikui grįžta į Lietuvą, ten sukuria šeimas. Tikiu, kad tokių renginių vertė ateityje išaugs dar labiau.

Šių metų žaidynėse bus net 27 sporto šakos. O kurios sporto šakos populiariausios?

Tradiciškai populiariausia sporto šaka lietuvių tarpe yra krepšinis, bet nemažai dalyvių registruojasi ir į stalo tenisą, pastaruoju metu itin išpopuliarėjo šiaurietiškas ėjimas. Šiomet pirmąsyk į žaidynių programą įtrauktas biliardas, labai mėgstamas JAV.

Kokia yra Pasaulio lietuvių sporto žaidynių misija?

Kaip prieš 44 metus, per pirmąsias žaidynes Toronte, taip ir šią vasarą Druskininkuose, rinksimės švėsti laisvę, tautinį išskirtinumą, lietuvybę. Dabartinė geopolitinė padėtis ir kariniai veiksmai netoli Lietuvos sienos primena, kad niekas šiame pasaulyje nėra garantuota. O už tai, ką šiandien turime, rytoj gali tekti vėl kovoti, kaip ir tais 1991 metais, kuomet PLSŽ šventę nutraukė Medininkų tragedija. Tačiau jokie, net ir patys žiauriausi okupantų veiksmai neiėgąsdino pasaulio lietuvių, sportinės varžybos buvo pratęstos ir žaidynės vyko toliau. Tas mūsų tautiečių ryžtas ir yra pagrindinė PLSŽ misija.

Parengė Jokūbas Kudaba.

www.pasauliolietuvis.lt